

RP 140/2010 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter ändras i fråga om de högsta procenttalen för understöden.

Det föreslås att det högsta procenttalet för energiunderstödet höjs. Enligt förslaget ska det högsta procenttalet för understödet utgöra 20 procent av de godtagbara kostnaderna när ibruktagandet av sådana uppvärmningssätt

som utnyttjar förnybar energi stöds. Det föreslås att det högsta procenttalet för understödet i annat fall ska utgöra 15 procent och av särskilda skäl 20 procent av de godtagbara kostnaderna.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2011.

MOTIVERING

1 Nuläge

Energiunderstöd för reparationsåtgärder i bostadshus har beviljats utan avbrott sedan 2003. De understödsberättigade åtgärderna har varierat, emellanåt har stödåtgärderna riktats mer till reparationer och ändringsarbeten i flervåningshus och radhuslängor, och emellanåt mer till reparationsverksamhet i småhus.

Vid understödsförfarandet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001). Understöden omfattas även av lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005), nedan reparationsunderstödslagen. Med stöd av reparationsunderstödslagen har utfärdats en förordning av statsrådet om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (128/2006), nedan reparationsunderstödsförordningen.

Under innevarande år har energiunderstöd för flervåningshus eller radhuslängor inte beviljats, eftersom det i stället har beviljats konjunkturrelaterade energiunderstöd. Un-

derstöd för uppgörande av energikartläggningar har dock beviljats. Avsikten är att 2011 återgå till att bevilja understöd även för investeringskostnader. Dessa understöd har årligen beviljats för sammanlagt ca 15 miljoner euro.

Energiunderstöd för småhusobjekt har beviljats för viss tid i tre år, nämligen under perioden 2006—2008. År 2006 användes det ca 5,9 miljoner euro för detta ändamål och under 2007 och 2008 ca 4 miljoner euro vardera året. Dessa understöd beviljades för genomförande av miljövänliga ändringar av uppvärmningssätt. I lagstiftningen avses med ett småhus ett sådant bostadshus där det finns högst två bostadslägenheter. Genom en förordning om en temporär ändring av förordningen (221/2006) gavs närmare bestämmelser om energiunderstöd för småhus. I fråga om anläggningsinvesteringar kunde förnyande av ett uppvärmningssystem som var avsett för bostadens huvudsakliga uppvärmning understödas enligt förordningen när bostaden anslöts till fjärr- eller regionvärme, ett pelletssystem eller annat vedeldningssystem byggdes, ett jordvärmepumpsystem byggdes

eller när oljeuppvärmningen förnyades med ett system med solfångare. Understöd kunde beviljas även för anslutningsavgifter för fjärrvärme och för anskaffningskostnader för solfångare, om solfångaren kombinerades med ett annat uppvärmningssystem. Som användning av förnybar energi avsågs alla uppvärmningssätt som angavs i förordningen, förutom anslutning till fjärr- eller regionvärme med dess anslutningsavgifter. För dessa projekt kunde beviljas understöd till högst 15 procent av de godtagbara anläggningskostnaderna. Övriga projekt kunde beviljas understöd till högst 10 procent av nämnda kostnader.

Förbättring av bostädernas energihushållning samt minskning av utsläpp som förorsakas av energikonsumtion inklusive ibruktagande av förnybara energiformer kan understödjas enligt gällande bestämmelser med stöd av 2 § 1 mom. 6 punkten i reparationsunderstödslagen. Enligt 6 § 1 mom. 6 punkten kan understöd för nämnda ändamål beviljas på basis av prövning så att det av de godtagbara kostnaderna utgör högst 10 procent eller av särskilda skäl högst 15 procent, dock högst 15 procent för åtgärder som stöder ibruktagandet av förnybar energi eller högst 20 procent av särskilda skäl. Understöd för energikartläggningar beviljas för högst 40 procent eller av särskilda skäl högst 50 procent av kostnaderna.

Enligt 6 § 2 mom. betraktas i detta fall som särskilda skäl ett åtagande om långsiktigt energisparande och uppföljning. Enligt 20 § i reparationsunderstödsförordningen påvisas detta genom anslutning till ett riksomfattande avtal om energisparande som gäller branschen. Det är särskilt riksomfattande samfund som äger hyreshus som har anslutit sig till avtal om energisparande.

Genom ändringen av reparationsunderstödslagen (1059/2008) som trädde i kraft vid ingången av 2009 minskade beviljandet av energiunderstöd för småhus på grund av att man övergick till att stödja energireparationer huvudsakligen med hushållsavdraget. De hushåll som får stöd är enligt 5 § 1 mom. 7 punkten endast sådana hushåll som har små inkomster och som på grund av ringa inkomster inte har kunnat utnyttja det förhöjda hushållsavdraget. I samband med detta höj-

des de högsta procenttalen för understöden till 25 procent av de godtagbara kostnaderna.

Ett hushåll har enligt ändringen av förordningen om reparationsunderstöd (11/2009) små inkomster, om bruttoinkomsterna per månad i ett hushåll som består av en enda person inte överskrider 1 230 euro i månaden. På motsvarande sätt får inkomsterna inte överskrida 2 055 euro i hushåll som består av två personer, inte 2 745 euro i hushåll som består av 3 personer och inte 3 495 euro i hushåll som består av fyra personer. Understöd beviljas endast för den del som gäller materialkostnader.

2 Föreslagna ändringar

I samband med ett åtagandepaket för förnybar energi gav finanspolitiska ministerutskottet genom sitt beslut av den 6 maj 2010 sitt stöd för att målet för användningen av förnybar energi ska höjas från 5 till 8 terawattimmar per år i fråga om värmepumpar. Dessutom ska produktionen av pellets höjas till 2 terawattimmar per år. För att dessa mål ska uppnås stöder man i sådana bostadshus som värms upp med el eller olja ibruktagandet av värmepumpar och övriga sådana uppvärmningssätt som utnyttjar förnybar energi effektivt, som t.ex. pellets. Stödet riktas till befintliga bostadshus, inte till nybyggen.

För att kunna uppnå målen bör stödet för ibruktagandet av nämnda uppvärmningssätt vara långsiktigt och effektivt.

5 §. Det behövs en ändring av 5 § 4 och 5 mom. i lagen på grund av behovet att kunna bevilja enskilda hushåll understöd som gäller ibruktagande av förnybar energi utan något krav på små inkomster. För att kunna uppnå målen bör stödet riktas till hela småhusbeståndet.

6 §. Genom en ändring i 6 § 1 mom. ska det högsta procenttalet för energiunderstöd höjas till 20 procent i sådana fall när understödet i befintliga bostadshus stöder ibruktagandet av sådana uppvärmningssätt som utnyttjar förnybar energi. Genom ändringen påskyndas särskilt ibruktagandet av jord- och luft vattenvärmepumpar samt övergången till pelletsuppvärmning i saneringsobjekt.

Förutom att övergå till förnybar energi är det även viktigt att effektivisera sådana åt-

gårder som leder till energisparande i bostadshus. Med anledning av detta föreslås det att de högsta procenttalen i fråga om övriga energiunderstöd som anges i 6 § 1 mom. höjs till 15 procent och i fråga om särskilda skäl till 20 procent. Enligt förslaget ska dessa maximiprocent satser användas när till exempel tätheten på bostadshusets klimatskärm förbättras genom tilläggsisolering eller genom byte av fönster.

7 §. Understöd till enskilda hushåll för saneringskostnader för byggnader med högst två bostadslägenheter ska vid ändringar av uppvärmningssätt enligt förslaget beviljas endast för den del som gäller anläggningskostnader. Trots att energiunderstöd har beviljats är det då möjligt att använda hushållsavdraget för arbetskostnadsdelen på så sätt som bestäms i 127 a § i inkomstskattelagen (1535/1992).

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Statsfinansiella konsekvenser

Det föreslås att sammanlagt 30 miljoner euro år 2011 reserveras till moment 35.20.55 för beviljande av understöd för ibruktagande av sådana uppvärmningssätt som utnyttjar förnybar energi. När understödets högsta procenttal utgör 20 procent kan ca 15 000 ändringar av uppvärmningssätt stödas.

För övriga energiunderstöd för flervåningshus och radhuslängor ska i första hand användas 12 miljoner euro. Den föreslagna höjningen av de högsta procenttalen för understöd ska beaktas i grunderna för beviljandet på så sätt att en ökning av anslaget inte är nödvändig till följd av ändringarna.

Dessutom föreslås det att 2 miljoner euro reserveras för inkomstbundna understöd för energireparation av småhus.

3.2 Konsekvenser för miljön

Målet är att produktionen av förnybar energi med värmepumpar år 2020 ska utgöra 8 terawattimmar per år. Utvecklandet av stödsystemet bidrar till att detta mål uppnås. Stödet möjliggör dessutom en ökning med ca 1 terawattimme per år i fråga om använd-

ningen av träbaserade bränslen vid uppvärmning av byggnader.

Genom att höja de övriga energiunderstöden kan man effektivisera understödets energisparande verkan eftersom förslaget gör det möjligt att skärpa grunderna för beviljande av förhöjda understöd.

3.3 Konsekvenser för personalen

Med vissa undantag är det kommunen som beviljar energiunderstöd, efter det att Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet anvisat kommunen en anslagsandel för detta ändamål.

Antalet beslut om beviljande av understöd samt antalet sådana beslut som krävs för betalning av understöd beräknas öka med drygt 15 000 beslut per år. Dessutom kommer understödsförfarandet att innebära att mängden annat arbete i samband med understöden, som till exempel information och rådgivning, ökar vid nämnda myndigheter.

3.4 Konsekvenser för understödstagarnas ställning

Ibrukttagandet av förnybar energi som värmekälla i ett bostadshus beräknas medföra i genomsnitt ca 10 000 euro i understödsberättigade kostnader. Det genomsnittliga maximala understödet beräknas uppgå till ca 2 500 euro.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid miljöministeriet i samarbete med Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet. Finansministeriet har gett sitt utlåtande om utkastet till proposition. Då ändringarna av uppvärmningssätt framskrider kraftigt och baseras på en sund lönsamhet, och med beaktande av det allvarliga strukturella underskottet i statsfinanserna, bör enligt utlåtandet de högsta procenttalen för understödet bibehållas oförändrade till dess nu gällande delar, och i fråga om understöd för förnybar energi fastställas till 10 procent och av särskilda skäl till 15 procent.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2011. På åtgärder som har inletts före denna lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005) 5 §, 6 § 1 mom. och 7 § 1 mom., av dem 5 § och 6 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1059/2008, som följer:

5 §

Social och ekonomisk behovsprövning som förutsättning för beviljande

Utöver de allmänna förutsättningar som nämns i 4 § ska understödstagarhushållet, när understöd beviljas enligt 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten, socialt samt på grund av ringa inkomster och förmögenhet bedömt som en helhet vara i en sådan situation att understöd måste beviljas för att reparationerna eller andra understödsberättigade arbeten ska kunna genomföras.

När understöd beviljas enligt 2 § 1 mom. 3 punkten ska hushållet ha råkat i stora ekonomiska svårigheter. Situationen bedöms utifrån hushållets förmögenhet, inkomster och utgifter samt andra omständigheter som påverkar hushållets förhållanden.

När understöd beviljas ett hushåll enligt 2 § 1 mom. 6 punkten för reparationskostnader för en byggnad som består av högst två bostadslägenheter ska hushållet ha små inkomster, om inte understödet beviljas för åtgärder som stöder ibruktagande av förnybar energi.

Närmare bestämmelser om de villkor som gäller hushållets sociala ställning, inkomster, förmögenhet, ekonomiska svårigheter och andra förhållanden samt om vilka åtgärder som kan anses vara sådana som stöder ibruktagandet av förnybar energi kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Understödet maximibelopp

Understöd kan beviljas på basis av prövning av varje enskilt projekt så att det av de godtagbara kostnaderna utgör

1) högst 40 procent eller av särskilda skäl högst 70 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten,

2) högst 35 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten,

3) högst 70 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten,

4) högst 50 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten,

5) högst 50 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten,

6) högst 15 procent eller av särskilda skäl högst 20 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 6 punkten; för åtgärder som stöder ibruktagandet av förnybar energi dock högst 20 procent samt för energikartläggningar högst 40 procent eller av särskilda skäl högst 50 procent,

7) högst 25 procent, om understödet beviljas för det användningsändamål som avses i 6 punkten i detta moment till ett under-

stödstarhushåll med små inkomster, när åtgärden gäller en byggnad som består av högst två bostadslägenheter.

7 §

Godtagbara kostnader

Godtagbara kostnader är högst de faktiska kostnaderna för en byggåtgärd eller annan understödsberättigad åtgärd. Till de godtagbara kostnaderna hör inte arbetets andel av

kostnaderna när understöd som avses i 6 § 1 mom. 6 eller 7 punkten beviljas ett understödstarhushåll för åtgärder vid ändringar av uppvärminnsätt som gäller en byggnad som består av högst två bostadslägenheter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På åtgärder som har inletts före denna lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 10 september 2010

Republikens President

TARJA HALONEN

Bostadsminister *Jan Vapaavuori*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om understöd för reparation av bostäder, energiunderstöd och understöd för sanitära olägenheter (1184/2005) 5 §, 6 § 1 mom. och 7 § 1 mom., av dem 5 § och 6 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1059/2008, som följer:

Gällande lag

5 §

Social och ekonomisk behovsprövning som förutsättning för beviljande

Utöver de allmänna förutsättningar som nämns i 4 § ska understödstagarhushållet, när understöd beviljas enligt 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten, socialt samt på grund av ringa inkomster och förmögenhet bedömt som en helhet vara i en sådan situation att understöd måste beviljas för att reparationerna eller andra understödsberättigade arbeten ska kunna genomföras.

När understöd beviljas enligt 2 § 1 mom. 3 punkten ska hushållet ha råkat i stora ekonomiska svårigheter. Situationen bedöms utifrån hushållets förmögenhet, inkomster och utgifter samt andra omständigheter som påverkar hushållets förhållanden

När understöd beviljas ett hushåll enligt 2 § 1 mom. 6 punkten för reparationskostnader för ett småhus som består av högst två bostadslägenheter ska hushållet ha små inkomster.

Närmare bestämmelser om de villkor som gäller hushållets sociala ställning, inkomster, förmögenhet samt ekonomiska svårigheter och andra förhållanden kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

5 §

Social och ekonomisk behovsprövning som förutsättning för beviljande

Utöver de allmänna förutsättningar som nämns i 4 § ska understödstagarhushållet, när understöd beviljas enligt 2 § 1 mom. 1 och 2 punkten, socialt samt på grund av ringa inkomster och förmögenhet bedömt som en helhet vara i en sådan situation att understöd måste beviljas för att reparationerna eller andra understödsberättigade arbeten ska kunna genomföras.

När understöd beviljas enligt 2 § 1 mom. 3 punkten ska hushållet ha råkat i stora ekonomiska svårigheter. Situationen bedöms utifrån hushållets förmögenhet, inkomster och utgifter samt andra omständigheter som påverkar hushållets förhållanden.

När understöd beviljas ett hushåll enligt 2 § 1 mom. 6 punkten för reparationskostnader för *en byggnad* som består av högst två bostadslägenheter ska hushållet ha små inkomster, *om inte understödet beviljas för åtgärder som stöder ibruktagande av förnybar energi.*

Närmare bestämmelser om de villkor som gäller hushållets sociala ställning, inkomster, förmögenhet, ekonomiska svårigheter och andra förhållanden samt om *vilka åtgärder som kan anses vara sådana som stöder ibruktagandet av förnybar energi* kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Understödet maximibelopp

Understöd kan beviljas på basis av prövning av varje enskilt projekt så att det av de godtagbara kostnaderna utgör

1) högst 40 procent eller av särskilda skäl högst 70 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten,

2) högst 35 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten,

3) högst 70 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten,

4) högst 50 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten,

5) högst 50 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten,

6) högst 10 procent eller av särskilda skäl högst 15 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 6 punkten, för åtgärder som stöder ibruktagandet av förnybar energi dock högst 15 procent eller av särskilda skäl högst 20 procent samt för energikartläggningar högst 40 procent eller av särskilda skäl högst 50 procent,

7) högst 25 procent, om understödet beviljas för det användningsändamål som avses i 6 punkten i detta moment till ett understödstarhushåll med små inkomster, när åtgärden gäller en byggnad som består av högst två bostäder.

7 §

Godtagbara kostnader

Godtagbara kostnader är högst de faktiska kostnaderna för en byggåtgärd eller annan understödsberättigad åtgärd.

6 §

Understödet maximibelopp

Understöd kan beviljas på basis av prövning av varje enskilt projekt så att det av de godtagbara kostnaderna utgör

1) högst 40 procent eller av särskilda skäl högst 70 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten,

2) högst 35 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten,

3) högst 70 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten,

4) högst 50 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten,

5) högst 50 procent, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 5 punkten,

6) *högst 15 procent eller av särskilda skäl högst 20 procent*, om understödet beviljas för sådant användningsändamål som avses i 2 § 1 mom. 6 punkten; *för åtgärder som stöder ibruktagandet av förnybar energi dock högst 20 procent* samt för energikartläggningar högst 40 procent eller av särskilda skäl högst 50 procent,

7) högst 25 procent, om understödet beviljas för det användningsändamål som avses i 6 punkten i detta moment till ett understödstarhushåll med små inkomster, när åtgärden gäller en byggnad som består av högst två bostadslägenheter.

7 §

Godtagbara kostnader

Godtagbara kostnader är högst de faktiska kostnaderna för en byggåtgärd eller annan understödsberättigad åtgärd. *Till de godtagbara kostnaderna hör inte arbetets andel av kostnaderna när understöd som avses i 6 § 1 mom. 6 eller 7 punkten beviljas ett understödstarhushåll för åtgärder vid ändringar*

*av uppvärminssätt som gäller en byggnad
som består av högst två bostadslägenheter.*

—————
*Denna lag träder i kraft den 20 .
På åtgärder som har inletts före denna la-
gens ikraftträdande tillämpas de bestämmel-
ser som gällde vid ikraftträdandet.
Åtgärder som krävs för verkställigheten av
denna lag får vidtas innan lagen träder i
kraft.*
